

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย
2. ความมุ่งหมายของการวิจัย
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและนักเรียนโรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน ประกอบด้วย
  - 1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
  - 1.2 ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 8 คน ประกอบด้วย
    - 1.2.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 2 คน
    - 1.2.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 2 คน
    - 1.2.3 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 2 คน
    - 1.2.4 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 2 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 38 คน ประกอบด้วย

2.1 วิทยากร จำนวน 1 คน คือ นางสาวอมรลักษณ์ สัพโส ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านดอนตู ซึ่งเป็นวิทยากรประจำเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่มีความรู้ ความชำนาญและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรก

2.2 กลุ่มผู้นิเทศ จำนวน 2 คน คือ

2.2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน

2.2.2 หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการโรงเรียน

2.3 นักเรียนโรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 35 คน ระดับชั้นละ 5 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง แบ่งเป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 1 คน โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่ละระดับชั้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรกของครู โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) โดยประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของแคมมิสและแมกแทกการ์ท (Kemmis & Mc Taggart, 1988, pp. 11-15, อ้างถึงใน อองอาจ นัยพัฒน์, 2554, หน้า 301-303) เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยดำเนินการ 2 วงรอบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1.1 ศึกษาสภาพและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา ระหว่างวันที่ 1-10 ตุลาคม 2560

1.2 หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 โดย ประชุมระดมความคิด และสัมภาษณ์ สะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 11-15 ตุลาคม 2560

1.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลที่ได้เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก และวางแผนการทำงานในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก ในวันที่ 15 ตุลาคม 2560 โดยกำหนดแนวทางในการพัฒนาและการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก ตามกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกและการนิเทศภายใน

2. การปฏิบัติการ (Action)

การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่ผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมดำเนินการตามแนวทางในการพัฒนาดังนี้

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยจัดการอบรม 1 วัน คือ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2560 ในเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้และความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก จำนวน 1 ท่าน มาให้การอบรมแก่กลุ่มผู้วิจัย

2. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยครูดำเนินการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก แล้วนำไปใช้ปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2561

3. การนิเทศภายใน ได้จัดการนิเทศภายใน ระหว่างวันที่ 18-28 ธันวาคม 2560 และระหว่างวันที่ 17-22 มกราคม 2561 เพื่อติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาและอุปสรรค โดยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นผู้นิเทศ กำกับติดตาม โดยดำเนินการนิเทศการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. การสังเกตการณ์ (Observation)

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นระยะตลอดการอบรม และใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับกิจกรรมในแต่ละกลยุทธ์ดังนี้

1. ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. ประเมินตนเองก่อนและหลังอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. ประเมินความพึงพอใจของครู ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ
4. สังเกตพฤติกรรมการดำเนินงานของครู
5. ประเมินการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก
6. สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในการเรียน

4. การสะท้อนกลับ (Reflection)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้จากการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบ สอดแทรก เพื่อดำเนินการพัฒนาในการปฏิบัติการ (Action) ได้แก่ การสังเกต การ สัมภาษณ์ การประเมินมาวิเคราะห์ ผลการปฏิบัติและสรุปผลการดำเนินการทุกกิจกรรม ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อทราบและแสดงความคิดเห็นจากข้อสรุปผลการดำเนินการทุกด้าน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์ ร่วมกันตรวจสอบสะท้อนข้อมูลที่เป็นผลจากการ พัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก และสะท้อนข้อมูล จากการปฏิบัติงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับเปลี่ยนใหม่ ทั้งที่เป็นจุดอ่อนที่ ต้องการปรับปรุงแก้ไขและจุดแข็งที่ต้องเสริมและเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก ของโรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบ สอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 พบว่า 1) ผู้เข้าร่วมวิจัยขาดความรู้ความเข้าใจทักษะกระบวนการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยถือว่าเป็นเรื่องยาก สำหรับครูที่ไม่ได้สอนภาษาอังกฤษเป็นวิชาหลัก จึงทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรกยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน (ตัวบ่งชี้ที่ 5 ของ สมศ.) มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ ผลการทดสอบระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าทุกระดับ

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
บูรณาการแบบสอดแทรก โดยเนื้อหาการพัฒนา ประกอบด้วย 1)ความรู้เกี่ยวกับการ
จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก 2)การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก 3)การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
บูรณาการแบบสอดแทรก

2.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการ
แบบสอดแทรก

2.3 การนิเทศภายใน เพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนา ให้คำปรึกษา
แนะนำ ช่วยเหลือ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการ
แบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 พบว่า

3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการ
จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก ในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560 นั้น
ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก
เพิ่มมากขึ้น หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกแล้ว ร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 60.56

3.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการ
แบบสอดแทรก ครูมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
บูรณาการแบบสอดแทรก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 การนิเทศภายใน เพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูใน
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยการนิเทศภายในนั้น ทำให้ครู
มีความรู้ ความเข้าใจ มีการปรับปรุงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณา
การแบบสอดแทรก มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ตลอดจนการใช้
วิธีการประเมินที่หลากหลาย นอกจากนี้พฤติกรรมของครูเปลี่ยนไปในทางที่พัฒนาขึ้น ครูที่
ไม่ได้จบสาขาวิชาภาษาอังกฤษก็มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
บูรณาการแบบสอดแทรกมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและมีความกล้า
แสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกห้องเรียน ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการ
จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบ สอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 พบว่า 1) ผู้เข้าร่วมวิจัยขาดความรู้ความเข้าใจทักษะกระบวนการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยถือว่าเป็นเรื่องยาก สำหรับครูที่ไม่ได้สอนภาษาอังกฤษเป็นวิชาหลัก จึงทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ บูรณาการแบบสอดแทรกยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมโภชน์ พนาवास (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสอดแทรกภาษาอังกฤษในรายวิชาที่ไม่ใช่ วิชาภาษาอังกฤษ กล่าวว่า ในปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษมาก ยิ่งขึ้น โดยรัฐมนตรีนโยบายให้ประชาชนทุกคนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น กำหนดให้มีการ สอนสอดแทรกภาษาอังกฤษในทุกรายวิชาในการศึกษาทุกระดับ ซึ่งนโยบายดังกล่าวอาจ ไม่มีปัญหาสำหรับผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษหรือมีทักษะ ภาษาอังกฤษอยู่บ้าง แต่ทำให้เกิดปัญหาและเป็นข้อกังวลสำหรับผู้สอนที่ไม่ได้สำเร็จ การศึกษาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษหรือขาดทักษะภาษาอังกฤษ จึงได้เสนอแนวทางให้ ผู้สอนที่สอนในรายวิชาอื่นๆ ที่ไม่ใช่วิชาภาษาอังกฤษแต่ต้องสอนภาษาอังกฤษสอดแทรกไป ในรายวิชาเหล่านั้นด้วย เพื่อเป็นแนวทางและสามารถลดความกังวลลงได้ และสอดคล้อง กับงานวิจัยของสนอง นครเรียบ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านน้ำเที่ยงดอนอิจันทร์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการดำเนินการพัฒนาครูขาดความรู้ความเข้าใจใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรก หลังการพัฒนาบุคลากรด้านการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบสอดแทรกทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการแบบสอดแทรก สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนดและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตัวบ่งชี้ที่ 5 ของ สมศ.) มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกระดับ เพราะการจัดการเรียนรู้ของครูมุ่งเน้นการสอนแบบบรรยายโดยเน้นเนื้อหา ขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ การจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิกา ไครบุตร (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกุศโลบายพิทยาคาร โดยใช้การสอนแบบบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนกุศโลบายพิทยาคาร จำนวน 33 คน ที่เรียนโดยใช้การสอนแบบบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) มีคะแนนการคิดวิเคราะห์ในองค์ประกอบ 4 ด้านไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 เป็นจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 75.76 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด คือ นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนของการคิดวิเคราะห์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ บุญแสง (2554, หน้า 155 – 162) ได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ เรื่อง Local Environment ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก มี 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก
- 2) ด้านความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก
- 3) ด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก

ซึ่งการอบรมเชิงปฏิบัติการได้จัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัย ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกมากขึ้น สามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของนริศรา ชมจุมจัง (2550, หน้า 50) กล่าวว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะ ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ให้กับบุคลากรสามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ นันทกาญจน์ จันสุตะ (2555, หน้า 19) กล่าวว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการของกลุ่มคนที่ปัญหาเดียวกันต้องการปรับปรุงและพัฒนางานที่เป็นปัญหานั้นให้ได้รับการแก้ไข และทำให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจเกิดทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ

2.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก หลังจากได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้วซึ่งเนื้อหาสาระการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรที่ใช้ในการอบรมมีความเข้าใจง่าย ตรงตามกรอบแนวคิดของการพัฒนา วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนรู้อังกฤษแบบบูรณาการแบบสอดแทรก ทำให้เกิดความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติและฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางและเทคนิควิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จะเห็นได้จากการประเมินผลการอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$)

2.3 การนิเทศภายใน เป็นแนวทางการพัฒนาที่ดีมีประโยชน์ต่อครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกให้กับนักเรียน มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ที่ผู้นิเทศมีความเป็นกัลยาณมิตรในการนิเทศให้คำแนะนำ และชี้แนะแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกได้ประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ สุวรรณไตรย์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนทุกกลุ่มสาระเรียนรู้ มีภาระการสอนมาก จัดตารางเรียนตามเนื้อหารายวิชาที่

ไม่มีความยืดหยุ่น การสอนเนื้อหาและภาระงานมีความซ้ำซ้อน อีกทั้งครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตัวบ่งชี้ที่ 5 ของสมศ.) มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนต่ำกว่าทุกระดับ ผู้วิจัยใช้แนวทางการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อศึกษาทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร และการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า

3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก ก่อนการอบรมครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกโดยเฉลี่ย 6.1 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 30.50 หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกแล้ว ครูมีความรู้เพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย 18.2 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.00 ร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 60.56 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมวิจัยทั้ง 9 คน มีความก้าวหน้าในการพัฒนา อาจเป็นเพราะในการอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี ซึ่งเป็นความรู้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้ร่วมวิจัยได้ฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลิดาวรรณ เชื้อคมตา (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านดิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่มีแผนการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้บ้าง แต่ส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนน้อย เน้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ครูเป็นศูนย์กลาง ครูคนเดียวสอนหลายระดับชั้นและภาระงานอื่น ครูไม่สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเข้ากับสภาพจริง การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการ ดำเนินการพัฒนาโดยการศึกษาดูงานและการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้

ครูได้รับความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการได้ดี และสามารถจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการได้อยู่ในระดับมาก

3.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการ

แบบสอดแทรก ครูมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิลาลินี คักดา (2552, หน้า 27) กล่าวว่า แผนการสอนที่ได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดสาระสำคัญจุดประสงค์เนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้สื่อและการวัดผลประเมินผล แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาลินี คักดา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการทักษะที่สร้างขึ้นจำนวน 10 แผน ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีทุกแผน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ได้ผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับสูงที่สุด (ค่าร้อยละ 79.16) ส่วนแผนที่มีผลการจัดการเรียนรู้ต่ำสุด คือแผนการเรียนรู้ที่ 3 ที่สุด (ค่าร้อยละ 71.02) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษแบบบูรณาการทักษะของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยภาพรวมและทุกองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก

3.3 การนิเทศภายใน เพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยการนิเทศภายใน ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ มีการปรับปรุงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย นอกจากนี้พฤติกรรมของครูเปลี่ยนไปในทางที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและมีความกล้าแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษทั้ง

ในและนอกห้องเรียน ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาภรณ์ พงษ์สิน (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนพรานวิบูลวิทยา อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การสาธิต และการนิเทศภายใน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาดีขึ้น จึงควรสนับสนุน ส่งเสริม โดยใช้กลยุทธ์ดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาต่อไป

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 นี้ นอกจากจะเป็นการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแล้ว ยังเป็นการสนับสนุนมาตรการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยแอปพลิเคชัน Echo English ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้กำหนดให้บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ทุกคน เข้ารับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะรัฐบาลในด้านการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับประชาชน เพื่อให้สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศและเตรียมตัวสำหรับการเปลี่ยนผ่านประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สู่ไทยแลนด์ 4.0 ดังนั้น ครูทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการพัฒนาศักยภาพพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก ควรดำเนินการไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิด

ทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในวิชาอื่นได้อย่างหลากหลาย และเกิดความชำนาญในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบบูรณาการแบบสอดแทรก ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพครู บุคลากรในสถานศึกษา ให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 การนิเทศภายใน ควรใช้วิธีการนิเทศที่เป็นกระบวนการ มีความหลากหลายสามารถให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติได้ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร ครูเกิดการกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้แก่ ครู บุคลากร ภายในโรงเรียน ได้มีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกให้ครบทุกวิชา

1.5 การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีทัศนียภาพที่น่าเรียนรู้ เช่น ห้อง SEEC (Smart Echo English Classroom) ห้องสืบค้นข้อมูล ICT ห้องสมุดโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารและคณะครูบุคลากรในโรงเรียน ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการแบบสอดแทรกในรูปแบบต่างๆ โดยการศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบูรณาการที่หลากหลายยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับรายวิชาอื่นให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้ามากยิ่งขึ้น มีการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงได้ทุกรายวิชา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้